

PARTIDUL MODESTIEI COGNITIVE

(PMC)

PROGRAM POLITIC

Document depus în vederea înregistrării ca partid politic

în conformitate cu Legea nr. 14/2003 a partidelor politice

București · Anul 2026

PREAMBUL

Subsemnații, cetățeni români uniți de convingerea că politica românească are nevoie de o reformă profundă a culturii decizionale, am hotărât întemeierea Partidului Modestiei Cognitive, formațiune politică democratică, constituțională și pluralistă, înregistrată conform legilor României.

Numele partidului — asumat conștient, cu deplină responsabilitate — exprimă valoarea pe care o așezăm la temelie activității noastre publice: onestitatea cognitivă. Considerăm că recunoașterea limitelor proprii ale cunoașterii nu este o slăbiciune, ci condiția necesară pentru o decizie politică responsabilă, bazată pe expertiză, dovezi și deliberare informată.

Imnul nostru cere de două secole o trezire. Înțelegem, cu modestie, că prima trezire — cea fără de care nicio alta nu este posibilă — este aceea în fața propriei necunoașteri.

Programul politic care urmează reprezintă sinteza unei viziuni de centru-dreapta, inspirată din tradițiile politice ale democrațiilor consolidate occidentale — în special modelele liberal-conservatoare olandez și elvețian, tradiția republicană franceză, precum și echilibrul american între libertate economică și responsabilitate civică — adaptate realităților, tradițiilor și aspirațiilor societății românești.

Partidul Modestiei Cognitive respectă integral Constituția României, principiile statului de drept, drepturile și libertățile fundamentale ale omului, precum și obligațiile asumate de România în calitate de stat membru al Uniunii Europene și al Organizației Tratatului Atlanticului de Nord.

TITLUL I — IDENTITATE ȘI PRINCIPII FUNDAMENTALE

Articolul 1. Denumirea, prescurtarea și sediul

Partidul poartă denumirea integrală Partidul Modestiei Cognitive, denumirea prescurtată PMC. În viața publică și culturală, partidul se identifică în mod uzual și prin sloganul „Habar N-am Party” — formulă asumată în spiritul declarației fondatoare de adeziune, care obligă fiecare membru să recunoască public limitele propriei cunoașteri. Sediul central al partidului este situat în municipiul București.

Articolul 2. Caracterul partidului

Partidul Modestiei Cognitive este o formațiune politică democratică, de orientare centru-dreapta, organizată ca persoană juridică de drept public, care își desfășoară activitatea în conformitate cu Constituția României, cu Legea partidelor politice nr. 14/2003 și cu prezentul program.

Articolul 3. Crezul — cele șapte valori fondatoare

Activitatea Partidului Modestiei Cognitive se întemeiază pe șapte valori fondatoare, asumate în ordine de importanță, considerate indispensabile pentru funcționarea unei democrații sănătoase și pentru exercitarea responsabilă a puterii publice:

1. Onestitatea — cognitivă în primul rând (recunoașterea publică a limitelor cunoașterii proprii și consultarea expertizei competente), dar și financiară, instituțională și comunicațională. Onestitatea cognitivă este principiul fondator și distinctiv al Partidului Modestiei Cognitive, dezvoltat în Titlul IV al prezentului Program. Așezată pe primul loc deoarece, în absența ei, toate celelalte valori rămân simple declarații.
2. Libertatea — fundamentul oricărei activități politice legitime. Libertatea individuală, economică, de exprimare, de conștiință și de asociere. Statul există pentru a proteja libertatea cetățeanului, nu pentru a o îngrădi dincolo de strictul necesar interesului public.
3. Demnitatea — recunoscută de articolul 1 alineatul 3 din Constituția României ca valoare supremă. Fiecare cetățean are dreptul să fie tratat cu respect în relația cu statul, cu instituțiile publice și cu semenii săi. Demnitatea este măsura prin care evaluăm calitatea oricărui serviciu public.
4. Responsabilitatea — perechea inseparabilă a libertății. Cine este liber, răspunde pentru faptele sale. Atât guvernării față de cetățenii care i-au ales, cât și cetățenii față de comunitatea în care trăiesc. Responsabilitatea include onorarea cuvântului dat și a angajamentelor electorale asumate.
5. Dreptatea — egalitatea reală a cetățenilor în fața legii, indiferent de origine, avere, poziție socială sau apartenență politică. Dreptatea presupune o justiție independentă, accesibilă tuturor, care protejează cu egală fermitate atât drepturile celor mulți, cât și pe cele ale celor puțini și vulnerabili.
6. Comunitatea — recunoașterea faptului că omul nu există ca individ izolat, ci ca membru al unor comunități intermediare: familia, vecinătatea, parohia, asociația profesională, organizația civică. Aceste forme de organizare, situate între individ și stat, sunt fundamentul real al unei societăți sănătoase și trebuie sprijinite, nu înlocuite, de politica publică.
7. Prosperitatea — libertatea politică rămâne literă moartă atâta timp cât cetățeanul nu dispune de mijloacele economice necesare pentru a o exercita. Susținem o societate în care fiecare om poate trăi decent din munca sa, în care proprietatea privată este respectată, iar inițiativa economică este răsplătită. Prosperitatea nu este o valoare materialistă, ci condiția materială a libertății reale.

Articolul 4. Principii instituționale derivate

Din cele șapte valori fondatoare derivă următoarele principii instituționale, care orientează activitatea practică a partidului:

- Statul de drept — supremația legii, separația puterilor și independența reală a justiției, ca expresie instituțională a Dreptății și Libertății.
- Subsidiaritatea — deciziile se iau la nivelul cel mai apropiat de cetățean care permite eficacitatea, ca expresie a Comunității și Responsabilității.
- Patrimoniul cultural și spiritual — recunoașterea moștenirii culturale, istorice și spirituale a poporului român ca element fundamental al identității naționale, fără ca aceasta să afecteze caracterul laic al statului sau drepturile minorităților religioase.
- Integrarea euroatlantică — apartenența ireversibilă a României la spațiul democratic occidental, ca expresie pe plan internațional a Libertății, Demnității și Prosperității.

Articolul 5. Scopul partidului

Partidul Modestiei Cognitive are ca scop promovarea valorilor de mai sus în viața publică românească, participarea la alegeri, formarea voinței politice a cetățenilor și exercitarea, prin reprezentanți aleși, a puterii publice în vederea realizării programului politic asumat.

TITLUL II — VIZIUNEA IDEOLOGICĂ

Articolul 6. Centrul de greutate ideologic

Partidul Modestiei Cognitive se situează în spectrul centru-dreapta al politicii românești, asumându-și o poziție liberal-conservatoare pragmatică. Această poziționare nu este un compromis între extreme, ci o sinteză coerentă a celor mai bune elemente din tradițiile politice ale democrațiilor occidentale consolidate.

Articolul 7. Surse de inspirație

a) Tradiția liberal-conservatoare olandeză

Modelul VVD (Volkspartij voor Vrijheid en Democratie) ne inspiră prin combinația dintre apărarea libertății economice, responsabilitatea fiscală, pragmatismul administrativ și menținerea unui stat funcțional, dar restrâns în pretenții. Olanda demonstrează că o societate poate fi simultan deschisă, prosperă și ancorată în tradițiile sale.

b) Modelul confederal elvețian

Elveția oferă lecții durabile despre democrația directă, descentralizarea reală, neutralitatea pragmatică și relația sănătoasă între cetățean și stat. Modelul cantonal, cu autonomie locală largă și responsabilitate fiscală la fiecare nivel, reprezintă un reper pentru reforma administrativă pe care o propunem.

c) Tradiția republicană franceză

Tradiția franceză aduce în programul nostru ideea de stat puternic, dar limitat la funcțiile sale esențiale: ordinea publică, justiția, apărarea, educația și protecția patrimoniului cultural. Republica, în accepțiunea sa franceză originară, este un proiect civic care unește cetățeni egali în jurul unor valori comune.

d) Echilibrul american între libertate și responsabilitate

Din tradiția politică americană preluăm ideea că libertatea economică este motorul prosperității, că societatea civilă și inițiativa privată sunt indispensabile, și că responsabilitatea individuală nu poate fi înlocuită de stat. În același timp, ne însușim dimensiunea democratică a respectului pentru drepturile civile, a egalității de șanse reale și a unui sistem judiciar accesibil tuturor.

e) Tradiția libertariană în chestiuni de libertate individuală

Asumăm principiul libertarian potrivit căruia statul nu trebuie să se substituie cetățeanului în deciziile care îl privesc strict pe acesta — în chestiuni de inițiativă economică, exprimare, asociere, viață privată

— atâta timp cât nu sunt afectate drepturile altora. Statul există pentru a asigura cadrul, nu pentru a dicta conținutul vieții.

Articolul 8. Sinteza

Aceste tradiții nu se contrazic, ci se completează. Convingerea noastră este că România beneficiază mai mult de o sinteză a soluțiilor verificate în democrațiile occidentale decât de copii fidele ale unui singur model sau de invenții ideologice locale. Suntem un partid de centru-dreapta care preia ce funcționează, recunoaște ce nu știe și acceptă revizuirea pe baza rezultatelor.

TITLUL III — OBIECTIVE PROGRAMATICE

Capitolul 1. Statul și administrația publică

Reforma statului

Susținem un stat suplu, eficient și responsabil — limitat la funcțiile sale esențiale, dar capabil să le îndeplinească ireproșabil. Obiectivele concrete sunt:

- Reducerea aparatului birocratic central și transferul de competențe către autoritățile locale, în spiritul subsidiarității.
- Digitalizarea integrală a relației dintre cetățean și administrație, după modelul estonian, până la sfârșitul deceniului.
- Eliminarea suprapunerilor instituționale și a redundanțelor administrative.
- Profesionalizarea reală a funcției publice prin selecție competitivă, evaluare riguroasă și salarizare corelată cu performanța.
- Transparența totală a cheltuielilor publice prin publicarea în timp real a tuturor angajamentelor bugetare peste un anumit prag.

Descentralizarea

Inspirați de modelul elvețian, propunem descentralizarea reală, însoțită de autonomie fiscală locală. Comunitățile care decid local trebuie să își asume și costurile deciziilor lor. Fiecare nivel de administrație trebuie să răspundă în fața cetățenilor săi, nu în fața nivelurilor superioare.

Justiția

Independența reală, nu declarativă, a justiției este condiția oricărei reforme. Susținem stabilitatea legislativă în domeniul judiciar, depolitizarea totală a numirilor în funcțiile-cheie, alocarea bugetară adecvată instanțelor și combaterea fără rezerve a corupției la toate nivelurile.

Capitolul 2. Economia și finanțele publice

Principii economice

Programul economic al Partidului Modestiei Cognitive se întemeiază pe libertatea inițiativei private, responsabilitatea fiscală, predictibilitatea politicii economice și protecția proprietății. Statul nu este antreprenor; statul este arbitru care asigură cadrul în care antreprenorii, lucrătorii și consumatorii își pot urma scopurile legitime.

Reforma fiscală

- Menținerea cotei unice de impozitare ca principiu de stabilitate și predictibilitate fiscală.
- Simplificarea drastică a Codului fiscal — reducerea numărului de taxe și impozite, eliminarea celor cu randament negativ.
- Stabilitatea fiscală garantată — nicio modificare fiscală majoră fără preaviz minim de douăsprezece luni.
- Reducerea progresivă a poverii fiscale asupra muncii pe măsură ce cheltuielile publice ineficiente sunt eliminate.

Disciplina bugetară

Sușinem regula constituțională a echilibrului bugetar pe ciclu economic, cu rezerve fiscale anticiclice. Datoria publică trebuie menținută la un nivel sustenabil, sub limitele Pactului de stabilitate european. Cheltuielile structurale nu pot fi finanțate prin împrumuturi.

Antreprenoriatul și IMM-urile

Întreprinderile mici și mijlocii sunt coloana vertebrală a unei economii sănătoase. Propunem un cadru fiscal și de reglementare special simplificat pentru IMM-uri, accesul facilitat la finanțare, reducerea birocrăției pentru microîntreprinderi și protecția împotriva concurenței neloiale a marilor platforme cu sediul fiscal extern.

Capitolul 3. Educația

Educația este investiția cea mai sigură pe care un stat o poate face în propriul viitor. Programul nostru educațional vizează:

- Alocarea constantă de minimum șase la sută din PIB pentru educație, conform standardelor europene.
- Stabilitatea curriculumului — fără reforme majore mai des de un ciclu generațional.
- Creșterea reală a salariilor profesorilor și recunoașterea publică a profesiei didactice.
- Educația duală și parteneriatele cu mediul economic, după modelul german și elvețian.
- Autonomia reală a universităților, însoțită de evaluare riguroasă a rezultatelor academice.
- Predarea istoriei naționale în profunzime, inclusiv a moștenirii culturale precreștine — tradiția dacică — ca parte integrantă a identității românești.

Capitolul 4. Sănătatea

Sistemul de sănătate românesc are nevoie de reformă profundă, dar realistă. Propunem:

- Trecerea progresivă către un sistem mixt, cu un pilon public solid și un pilon privat reglementat, după modelul olandez.
- Plata pe rezultate clinice, nu pe consumul de resurse.
- Salarizarea atractivă a personalului medical, cu reducerea presiunii migratorii.
- Investiții masive în prevenție, cu accent pe screeninguri populaționale.
- Digitalizarea integrală a fișei medicale, cu protecția strictă a datelor personale.

Capitolul 5. Identitatea culturală și patrimoniul spiritual

Partidul Modestiei Cognitive recunoaște și valorizează moștenirea culturală și spirituală a poporului român ca element fundamental al identității naționale. Această moștenire are două dimensiuni complementare, ambele protejate ca patrimoniu cultural:

Dimensiunea creștină

Tradiția creștină — în primul rând prin Biserica Ortodoxă Română, dar și prin celelalte culte creștine istorice (catolic, greco-catolic, reformat, evanghelic, unitarian) — a modelat decisiv cultura, limba, arta, moralitatea publică și instituțiile românești de peste un mileniu. Recunoaștem rolul Bisericii Ortodoxe Române ca instituție de patrimoniu național și susținem protejarea bisericilor de patrimoniu, a mănăstirilor și a artei religioase ca bunuri culturale ale României.

Dimensiunea precreștină — moștenirea dacică

Civilizația dacică, inclusiv tradițiile spirituale asociate cu cultul lui Zalmoxe, reprezintă stratul cel mai vechi al identității culturale a acestor pământuri. Propunem valorizarea sistematică a acestui patrimoniu prin: protejarea siturilor arheologice dacice, finanțarea cercetării academice în domeniul dacologiei, includerea consistentă a istoriei precreștine în programele școlare și sprijinirea proiectelor culturale care explorează această moștenire.

Cadrul constituțional

Aceste angajamente se realizează în deplin respect al articolului 29 din Constituția României privind libertatea de conștiință și autonomia cultelor religioase față de stat. România rămâne un stat laic, în care libertatea religioasă a tuturor cetățenilor — indiferent de convingeri — este garantată. Valorizarea patrimoniului cultural creștin și dacic nu se confundă cu instituirea unei religii de stat și nu îngrădește în niciun fel drepturile minorităților religioase recunoscute legal.

Capitolul 6. Securitate și politică externă

Apartenența euroatlantică

Apartenența României la NATO și Uniunea Europeană este ireversibilă și nenegociabilă. Susținem îndeplinirea integrală a obligațiilor asumate, inclusiv alocarea bugetară pentru apărare la nivelul minim de doi la sută din PIB, cu obiectivul ridicării progresive către trei la sută în contextul amenințărilor regionale actuale.

Apărarea

- Modernizarea accelerată a Forțelor Armate prin programe de înzestrare predictibile.
- Dezvoltarea industriei naționale de apărare în parteneriat cu aliații.
- Profesionalizarea integrală a armatei, cu păstrarea unei rezerve operative pregătite.
- Securitatea cibernetică ca prioritate națională distinctă.

Politica externă

Politica externă a României trebuie să fie predictibilă, principială și pragmatică. Susținem relația strategică cu Statele Unite, parteneriatele bilaterale puternice cu statele membre NATO și UE, sprijinul

ferm pentru Republica Moldova în drumul său european, și o politică principială de sprijin pentru Ucraina și ordinea internațională bazată pe reguli.

Capitolul 7. Familia și politica demografică

Criza demografică este una dintre cele mai grave provocări ale României. O abordăm prin politici concrete, nu prin discurs ideologic:

- Sprijin financiar predictibil pentru familiile cu copii — alocații, deduceri fiscale, sprijin pentru locuință.
- Politici care fac compatibilă cariera cu părinția, după modelul olandez și nordic.
- Investiții masive în creșe și grădinițe.
- Politici active de repatriere a românilor din diaspora.
- Politici migratorii echilibrate — favorabile integrării, ferme cu privire la respectarea legii.

Capitolul 8. Mediu și dezvoltare durabilă

Protecția mediului este o responsabilitate intergenerațională. Adoptăm o abordare pragmatică, nu ideologică:

- Protecția pădurilor naționale — toleranță zero pentru tăierile ilegale, regenerare reală a ecosistemelor.
- Tranziția energetică realistă, cu mix energetic divers care include nuclearul ca pilon de bază.
- Investiții în infrastructura de transport public regional și interregional.
- Politici agricole care protejează gospodăria țărănească și producția locală.

TITLUL IV — ANGAJAMENTUL ONESTITĂȚII COGNITIVE

Articolul 9. Principiul fondator

Partidul Modestiei Cognitive își asumă, ca element distinctiv în peisajul politic românesc, principiul onestității cognitive. Acesta înseamnă recunoașterea publică a faptului că niciun politician, niciun partid și nicio ideologie nu deține totalitatea răspunsurilor la problemele complexe ale societății contemporane.

Articolul 10. Obligațiile membrilor și aleșilor

Toți membrii Partidului Modestiei Cognitive, în special cei care exercită funcții publice obținute prin susținerea partidului, își asumă următoarele obligații:

8. Să recunoască public limitele propriei expertize și să consulte specialiști competenți în domeniile care depășesc cunoașterea proprie.
9. Să își fundamenteze deciziile și declarațiile publice pe dovezi verificabile, nu pe presupuneri sau presiuni populiste.
10. Să distingă clar, în comunicarea publică, între opinie personală, poziție de partid și fapte stabilite.

11. Să accepte revizuirea propriilor poziții atunci când dovezile o impun.
12. Să se abțină de la afirmații peremptorii în domenii pe care nu le stăpânesc.

Articolul 11. Codul de comunicare publică

Membrii partidului care se exprimă public în nume propriu sau în numele formațiunii politice sunt obligați să respecte un cod de comunicare bazat pe acuratețe, sobrietate și recunoașterea limitelor cunoașterii. Încălcările repetate ale acestui cod constituie abateri disciplinare.

TITLUL V — DREPTURI, LIBERTĂȚI ȘI RAPORTUL CU MINORITĂȚILE

Articolul 12. Drepturile fundamentale

Partidul Modestiei Cognitive garantează prin întreaga sa activitate respectul pentru drepturile și libertățile fundamentale ale omului, așa cum sunt consacrate de Constituția României, de Convenția europeană a drepturilor omului și de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

Articolul 13. Egalitatea în fața legii

Toți cetățenii români sunt egali în fața legii, indiferent de origine etnică, limbă, religie, opțiuni politice, gen, orientare sexuală, avere sau orice alt criteriu. Această egalitate nu este negociabilă și nu poate fi limitată de programul vreunui partid.

Articolul 14. Minoritățile naționale și religioase

Partidul Modestiei Cognitive respectă integral drepturile minorităților naționale și religioase din România. Recunoaștem contribuția istorică și prezentă a minorităților maghiare, germane, ucrainene, evreiești, rome, turce, tătare, sârbe, slovace, bulgare, italiene și a celorlalte comunități la patrimoniul comun al țării. Susținem politici active de protecție a limbii, culturii și formelor de organizare ale minorităților.

Articolul 15. Libertatea religioasă

Libertatea de conștiință și libertatea religioasă sunt garantate fără rezerve. Toate cultele recunoscute legal își desfășoară activitatea în deplină autonomie față de stat. Valorizarea patrimoniului cultural creștin și a moștenirii dacice, prevăzută în Capitolul 5 al Titlului III, se realizează exclusiv ca politică culturală și nu afectează libertatea religioasă a niciunui cetățean.

TITLUL VI — ORGANIZARE INTERNĂ

Articolul 16. Membrii

Poate deveni membru al Partidului Modestiei Cognitive orice cetățean român care a împlinit vârsta de optsprezece ani, are exercițiul drepturilor electorale, aderă la prezentul program politic și își asumă obligațiile prevăzute la Articolul 10.

Calitatea de membru se dobândește prin cerere scrisă, însoțită de declarația de adeziune la principiul onestității cognitive. Calitatea de membru încetează prin demisie, deces, pierderea drepturilor electorale sau excludere disciplinară.

Articolul 17. Structura organizatorică

Partidul este organizat la trei niveluri:

- Nivelul național — Congresul, Consiliul Național, Biroul Permanent Național, Președintele.
- Nivelul județean — Conferința județeană, Biroul Județean, Președintele Filialei Județene.
- Nivelul local — Adunarea Generală Locală, Biroul Local, Președintele Filialei Locale.

Detaliile privind compunerea, atribuțiile și modul de funcționare al organelor de conducere sunt stabilite prin Statutul partidului, document distinct de prezentul Program.

Articolul 18. Democrația internă

Toate funcțiile de conducere ale partidului sunt electiv. Mandatele sunt limitate ca durată și ca număr de reînnoiri consecutive, pentru a preveni concentrarea puterii. Procesele decizionale interne respectă principiile transparenței, deliberării și responsabilității.

Articolul 19. Finanțarea

Finanțarea partidului se realizează exclusiv prin mijloacele permise de Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale: cotizații ale membrilor, donații, venituri din activități proprii și subvenții de la bugetul de stat acordate conform legii. Toate sursele de finanțare sunt transparente și auditabile.

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 20. Adoptarea și modificarea Programului

Prezentul Program politic a fost adoptat în Adunarea de constituire a Partidului Modestiei Cognitive și constituie documentul fundamental al activității politice a formațiunii. Modificarea Programului se poate face exclusiv prin hotărârea Congresului partidului, cu majoritatea calificată stabilită prin Statut.

Articolul 21. Conformitatea cu legislația

Toate dispozițiile prezentului Program se interpretează și se aplică în conformitate cu Constituția României, cu legile organice și ordinare în vigoare și cu obligațiile internaționale ale României. Orice neconcordanță aparentă se soluționează în favoarea conformității cu Constituția.

Articolul 22. Intrarea în vigoare

Prezentul Program intră în vigoare la data înregistrării Partidului Modestiei Cognitive în Registrul partidelor politice ținut de Tribunalul București, conform procedurii prevăzute de Legea nr. 14/2003.

București, anul 2026

Adunarea de constituire a Partidului Modestiei Cognitive